

**Sygn. akt I C 847 / 16**

## WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

po rozpoznaniu w dniu 19.09.2016 r.

we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Banku (...) S.A. w W.**

przeciwko **J. Ż. i K. Ż.**

o zapłatę 87 679, 81 zł

oddala powództwo.

**I C 847 / 16**

## UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych solidarnie J. Ż. i K. Ż. 87 679, 81 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 04.05.2016 r., do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Uzasadniając zgłoszone żądanie powód podał, że w dniu 05.11.2007 r. pozwani zawarli z nim umowę o kredyt hipoteczny. Pozwani nie wywiązali się z obowiązku spłaty należności wynikającej z tej umowy. Z uwagi na brak spłaty wymagalnego zadłużenia z w/w tytułu w dniu 29.01.2012 r. umowa została rozwiązana. Pomimo wezwań i chęci ugodowego zakończenia sporu pozwani unikali kontaktu i nie dokonali spłaty wymagalnych zobowiązań kredytowych. Z tytułu dokonania powyższej czynności pozwani są zobowiązani do zapłaty powodowi wszystkich wierzytelności, które stały się wymagalne z dniem rozwiązania umowy. Powód wystawił przeciwko pozwany wyciąg z ksiąg bankowych stwierdzający wymagalne zadłużenie pozwanych. Pozwani z tytułu czynności bankowej zobowiązani są do zapłaty wszystkich wierzytelności zgodnie z wyszczególnioną w pozwie listą roszczeń.

(...) Bank (...) S.A. na skutek przekształceń w systemie bankowym jest następcą prawnym (...) S.A. Oddziału w Polsce.

Zachowanie pozwanych jest naruszeniem zobowiązań umownych na szkodę powoda. W konsekwencji powodowi przysługuje roszczenie o zapłatę kwoty będącej przedmiotem powództwa (art. 471 kc).

Powód wskazał, że na kwotę dochodzonego roszczenia składają się:

- 72 438, 62 zł należności głównej,
- 2 172, 11 zł odsetek umownych naliczonych od dnia 19.01.2012 r. do dnia 17.10.2012 r.,
- 12 931, 80 zł odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od dnia 18.10.2012 r. do dnia 31.03.2016 r.,

- 137, 28 zł opłat.

Pozwani J. Ż. i K. Ż. nie stawili się na rozprawę dnia 09.09.2016 r.; nie złożyli odpowiedzi na pozew ani nie zajęli w inny sposób stanowiska w sprawie.

**Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.**

W dniu 05.11.2007 r. (...) S.A. Oddział w Polsce w W. jako

kredytodawca oraz J. Ż. i K. Ż. zawarli umowę o kredyt hipoteczny nr (...).

Bank udzielił kredytobiorcom kredytu w kwocie 45 000 zł na dowolny cel konsumpcyjny na okres 300 miesięcy, zaś kredytobiorcy zobowiązali się do korzystania z kredytu na warunkach określonych w umowie i regulaminie oraz zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, opłatami, prowizjami i innymi kosztami, - § 1 i 2; integralną część umowy stanowił Regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez (...).

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej na dzień zawarcia umowy 8,71 %, która to stopa była ustalana jako suma stopy referencyjnej WIBOR 3M oraz stałej marży Banku w wysokości 3,49 pp - § 3.

Splata kredytu miała być dokonywana w 300 miesięcznych ratach równych, przy tym termin płatności pierwszej raty był uzależniony od daty wypłaty kredytu; o wysokości i dacie płatności pierwszej raty kredytu Bank miał poinformować kredytobiorców w ciągu 14 dni od dnia uruchomienia kredytu - § 6.

Od zadłużenia przeterminowanego Bank miał pobierać odsetki o charakterze zmiennym, które w dniu zawarcia umowy wynosiły 16 % - § 8.

/ dowód: umowa kredytu z dnia 05.11.2007 r. – k. 15-17 /

Dnia 20.08.2008 r. strony zawarły aneks nr (...) do umowy kredytu z dnia 05.11.2007 r., w którym:

- oświadczyły, że na dzień 20.06.2008 r. zadłużenie kredytobiorców z tytułu kapitału wynosi 44 747, 99 zł - § 1,

- postanowiły, iż kwota kapitału została z dniem 24.06.2008 r. przewalutowana na CHF i po przewalutowaniu kapitał będzie wynosił 22 291, 52 CHF - § 2,

- postanowiły, iż stopa referencyjna WIBOR 3M zostaje zastąpiona LIBOR 3M (CHF) - § 3,

- postanowiły, iż dzień płatności raty kapitałowo-odsetkowej przypada na 24 każdego miesiąca - § 4.

/ dowód: aneks nr (...) z dnia 20.08.2008 r. – k. 20 /

Pismami z dnia 17.10.2012 r. (...) S.A. w W. skierował do pozwanych wypowiedzenie umowy kredytu nr (...), powołując się na § 21 pkt 1 ppkt 5 oraz § 21 pkt 2 ppkt 5, 6 i 7 Regulaminu Kredytu Hipotecznego i wskazując na 30-dniowy okres wypowiedzenia.

/ dowód: pisma z dnia 17.10.2012 r. – k. 18-19 /

W dniu 19.09.2011 r. (...) S.A. w A. prowadzący Oddział w Polsce w W. utworzył bank krajowy (...) S.A. Z chwilą wpisania tego Banku do KRS wykreślony został Oddział (...) S.A. (...) S.A. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki instytucji kredytowej (...) S.A. związane z działalnością Oddziału. W dniu 31.12.2012 r. (...) Bank (...) S.A. połączył się z (...) S.A. trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh poprzez przeniesienie całego majątku (...) S.A. na (...) Bank (...) S.A.

/ dowód: wyciąg z ksiąg bankowych – k. 21; wyciąg z decyzji (...) z dnia 29.08.2011 r. – k. 23;

oświadczenie z dnia 22.09.2011 r. – k. 25; odpis pełny KRS nr (...) – k. 26-39 /

Dnia 31.03.2016 r. (...) Bank (...) S.A. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), w którym oświadczył, że dłużnicy J. Ż. i K. Ż. z tytułu umowy o kredyt hipoteczny z dnia 05.11.2007 r. mają zapłacić na rzecz Banku 81 679, 81 zł, w tym:

- 72 438, 62 zł z tytułu kapitału kredytu,

- 2 172, 11 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych zgodnie z Regulaminem od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 29.01.2012 r. do dnia rozwiązania umowy, tj. do dnia 30.11.2012 r.,

- 137, 28 zł z tytułu opłat naliczonych zgodnie z Regulaminem oraz Tabelą Opłat i Prowizji,

- 12 931, 80 zł z tytułu odsetek ustawowych naliczonych od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia następnego po dniu rozwiązania umowy, tj. od dnia 01.12.2015 r., do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych.

/ dowód: wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 31.03.2016 r. – k. 21 /

### **Sąd zważył, co następuje.**

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Wobec niestawiennictwa pozwanych i braku ich stanowiska w sprawie sąd rozstrzygnął sprawę wyrokiem zaocznym. Mając jednakże na względzie uzasadnienie pozwu sąd powziął wątpliwości co do zgodności twierdzeń powoda z prawdziwym stanem rzeczy, wobec czego przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące dowody z dokumentów załączonych do pozwu.

Zgodnie z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej odpowiada art. 3 kpc, wedle którego strony zobowiązane są przedstawiać dowody, oraz art. 232 kpc stanowiący, że strony zobowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego sąd doszedł do wniosku, iż powód nie wykazał zasadności swojego roszczenia.

Powód wskazał, że w związku z niewykonaniem przez pozwanych zobowiązań wynikających z umowy kredytu z dnia 05.11.2007 r. poniósł szkodę w wymiarze wskazanym w pozwie. Powód powołał jako podstawę zgłoszonego roszczenia przepis art. 471 kc.

Co do zasady powód w procesie cywilnym zobowiązany jest wskazać w pozwie podstawę faktyczną swojego roszczenia, natomiast ocena prawna tego roszczenia, w tym oznaczenie konkretnej podstawy normatywnej należy do sądu. Jednakże, jeżeli powód – zwłaszcza, jak w tej sprawie, zastępowany przez zawodowego pełnomocnika – oznaczy podstawę prawną dochodzenia roszczenia, to wskazanie to uzupełnia i rozwija wskazaną w pozwie podstawę faktyczną i wiąże sąd przy rozpoznaniu sprawy.

Powód błędnie utożsamia żądanie naprawienia szkody na podstawie art. 471 kc z dochodzeniem świadczeń mających podstawę w umowie. Zgodnie z art. 471 kc w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania dłużnik jest zobowiązany do naprawienia wynikłej z niego szkody, chyba że nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które odpowiedzialności nie ponosi. Przesłanki kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej wynikającej z art. 471 kc stanowią: szkoda, nienależyte wykonanie zobowiązania na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność, oraz związek przyczynowy między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania a szkodą.

Przywołany przepis – art. 471 kc – nigdy nie stanowi podstawy do dochodzenia świadczenia należnego wierzycielowi na mocy samej umowy lub stanowiącego zwrot świadczenia spełnionego na mocy tej umowy. W szczególności nie jest podstawą roszczenia o zwrot środków przekazanych przez kredytodawcę (bank) kredytobiorcy na mocy umowy kredytu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. – Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Podstawą do dochodzenia przez bank od kredytobiorców spłaty kredytu jest art. 69 ust. 1 pr. bank., a nie art. 471 kc. Przyjmując nawet, według twierdzeń powoda, iż umowa kredytu z dnia 05.11.2007 r. uległa rozwiązaniu wskutek jej wypowiedzenia (czego jednakże nie udowodnił), to podstawą do żądania zwrotu środków przekazanych pozwanym przez bank udzielający kredytu mógłby stanowić przepis art. 494 kc, a nie 471 kc.

Powód dochodząc naprawienia szkody na przywołanej w pozwie podstawie prawnej powinien udowodnić, jaką to szkodę poniósł wskutek niewykonania umowy kredytu. Szkody tej nie stanowi brak spłaty kredytu. Szkada polega bowiem na uszczerbku majątkowym. Tymczasem bank kredytujący nie doznaje uszczerbku w razie niewykonania umowy kredytowej, gdyż cały czas w jego aktywach znajduje się wierzytelność o zapłatę, która może zostać ujęta w księgach rachunkowych, w bilansie, może stanowić przedmiot obrotu, np. umowy przelewu. Wręcz przeciwnie, brak spłaty kredytu w terminie zwiększa aktywa banku, gdyż wierzytelność wrasta systematycznie o odsetki za opóźnienie. Strata – ale w znaczeniu bilansowym, a nie w znaczeniu szkody w rozumieniu art. 471 kc – pojawi się dopiero, gdy wierzytelność zostanie zaliczona do należności nieściągalnych.

W przypadku niewykonania zobowiązania pieniężnego szkoda polega zazwyczaj na tym, iż wierzyciel nie uzyskując zapłaty od dłużnika, musi poszukać środków pieniężnych gdzie indziej i w związku z tym zapłacić odsetki i inne dodatkowe świadczenia. Szkodą są te zwiększone wydatki. Powód żadnej takiej szkody nie wykazał.

Niezależnie od powyższego powód nie udowodnił, aby mógł domagać się od pozwanych jako kredytobiorców świadczenia w wysokości oznaczonej w pozwie.

Powód podniósł, że wobec nieuiszczenia należności w terminie umowa kredytu została pozwanym wypowiedziana. Nie udowodnił jednakże faktu wypowiedzenia tej umowy.

Wypowiedzenie kredytu (tak, jak każdej innej umowy) stanowi oświadczenie woli mające indywidualnie oznaczonego adresata, którym jest druga strona umowy, wobec czego wywiera skutek dopiero w chwili, gdy dotarło do wiadomości adresata w taki sposób, aby mógł zapoznać się z jego treścią – art. 61 kc. W przypadku oświadczenia w formie pisemnej polega to po prostu na jego doręczeniu. Powód nie wykazał, czy w ogóle, a jeśli tak w jakiej dacie oświadczenia o wypowiedzeniu kredytu datowane na 17.10.2012 r. zostały pozwanym doręczone. W takiej sytuacji nie można przyjąć, aby wypowiedzenie umowy kredytu faktycznie nastąpiło.

Powód nie wykazał także umocowania osób, które podpisały pisma zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu kredytu, do reprezentowania (...) S.A.

Następnie należy zwrócić uwagę, że w pismach z dnia 17.10.2012 r. (...) S.A. wskazał jako podstawę wypowiedzenia umowy nr (...) postanowienia

§ 21 pkt 1 ppkt 5 oraz § 21 pkt 2 ppkt 5, 6 i 7 Regulaminu Kredytu Hipotecznego. Powód jednakże nie przedłożył wraz z pozwem tego Regulaminu. Sąd nie jest zatem w stanie ocenić, jaka mogła być przyczyna wypowiedzenia i czy znajduje ona podstawę w ustalonych okolicznościach sprawy. Nie wiadomo, w szczególności, czy oświadczenie o wypowiedzeniu kredytu nie miało być zgodnie z ogólnymi warunkami kredytowania poprzedzone stosownym uprzedzeniem, tj. wezwaniem do zapłaty w wyznaczonym, dodatkowym terminie z zagrożeniem wypowiedzeniem umowy.

W wyroku z dnia 23.05.2013 r., IV CSK 679/12, M.Pr.Bank. 2014/2/26-29, Sąd Najwyższy uznał, że naruszenie warunków umowy kredytu nie zawsze będzie uzasadniać jej wypowiedzenie; w sytuacji, gdy przeterminowana należność jest niewielka w stosunku do udzielonego kredytu, bank powinien podjąć działania zmierzające do zweryfikowania sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy pod kątem możliwości spłaty kredytu; uprawnienia

w tym zakresie przewiduje art. 74 pr. bank. W przywołanym wyroku z dnia 23.05.2013 r., IV CSK 679/12, a także w późniejszym wyroku z dnia 24.09.2015 r., V CSK 698/14, Sąd Najwyższy wskazał, że wypowiedzenie kredytu może być oceniane w kategoriach nadużycia prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 kc. Nie wiadomo, czy i jaka zaległość z tytułu spłaty kredytu istniała w dacie wysłania wypowiedzenia, czyli 17.11.2012 r.

Powód nie przedstawił szczegółowej historii kredytowania, np. historii rachunku obsługi kredytu, z której wynikałoby konkretnie, czy i jakich płatności w ogóle dokonali pozwani, a także nie wykazał, jaka była zaległość pozwanych i jakiego okresu dotyczyła. Z tych przyczyn nie sposób ani uznać za prawidłowe twierdzenia o zaległościach pozwanych.

Również wskazana w pozwie kwota pieniężna budzi wątpliwości.

Ponieważ kredyt został udzielony na okres 300 miesięcy, czyli 25 lat, a do chwili obecnej minął okres 8 lat i 10 miesięcy, pozwani mogliby być zobowiązani do zapłaty należności stanowiących sumę 106 rat oraz naliczonych zgodnie z umową odsetek. Takiego wymiaru świadczenia nie da się jednakże ustalić, gdyż nawet nie wiadomo, jaka była wysokość miesięcznej raty kredytu. Powód nie złożył harmonogramu spłat stanowiącego załącznik do umowy kredytu.

Według załączonego do pozwu wyciągu z ksiąg bankowych zobowiązanie pozwanych miałyby obejmować:

- 72 438, 62 zł z tytułu kapitału kredytu – nie wiadomo, jakiego okresu dotyczy wyliczenie tego kapitału, ale kwota ta musi zostać uznana za wadliwą – zgodnie z umową z dnia 05.11.2007 r. kredyt opiewał na 45 000 zł, natomiast zgodnie z aneksem z dnia 20.08.2008 r. na dzień 20.06.2008 r. kapitał kredytu pozostały do spłaty wynosił 44 747, 99 zł – z biegiem czasu kapitał kredytu mógł tylko maleć w związku ze spłatą kredytu, a nie rosnąć,

- 2 172, 11 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych zgodnie z Regulaminem od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 29.01.2012 r. do dnia rozwiązania umowy, tj. do dnia 30.11.2012 r. – wobec nieprzedłożenia Regulaminu kredytowania nie wiadomo, czy odsetki zostały prawidłowo wyliczone,

- 137, 28 zł z tytułu opłat naliczonych zgodnie z Regulaminem oraz Tabelą Opłat i Prowizji – nie wiadomo, o jakie opłaty chodzi, a także, czy faktycznie zostały przewidziane we wskazanych dokumentach,

- 12 931, 80 zł z tytułu odsetek ustawowych naliczonych od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia następnego po dniu rozwiązania umowy, tj. od dnia 01.12.2015 r., do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych – skoro według powoda wypowiedzenie umowy kredytu nastąpiło dnia 30.11.2012 r., to następnym dniem byłby dzień 01.12.2012 r., a nie 01.12.2015 r. – nie wiadomo, czy powód miał na myśli dzień 01.12.2012 r. czy też 01.12.2015 r. tak, jak to zostało zapisane w przedłożonym z pozwem wyciągu.

Wyciąg z ksiąg bankowych powoda nie stanowi dowodu przysługiwania wierzytelności zgłoszonej w pozwie, tylko potwierdzenie stanu zapisów księgowych.

Powód nie udowodnił zatem, aby przysługiwała mu wobec pozwanych wierzytelność pieniężna w wysokości oznaczonej w pozwie. Powołanie wysokości tego zobowiązania oraz jego składników budzi poważne wątpliwości i wyklucza uwzględnienie powództwa wyrokiem zaocznym.

Sąd oddalił zatem powództwo o zapłatę 87 679, 81 zł jako nieusprawiedliwione wynikami przeprowadzonego postępowania dowodowego, a nadto wywołujące wątpliwości co do zgodności pozwu z faktycznie zaistniałymi okolicznościami.

Mając powyższe na uwadze sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.